

Γ. Πατούλης:

Διεκδικούμε το αυτονόητο, να αποφασίζουν οι τοπικές κοινωνίες για το μέλλον τους

Κύριος στόχος του Συνεδρίου της ΚΕΔΕ είναι να προσδιοριστούν οι άξονες για μια μεταρρύθμιση στην Αυτοδιοίκηση, η οποία θα αποβλέπει στην μετάβαση από τον συγκεντρωτικό σχεδιασμό στο μοντέλο της τοπικής διακυβέρνησης με αποκέντρωση, τονίζει στη συνέντευξή του στα «Συνεδριακά Νέα» ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Γ. Πατούλης.

Παράλληλα προσθέτει ότι, στο συνέδριο θα κατατεθεί η θέση της Αυτοδιοίκησης για το εκλογικό σύστημα, αλλά και για τα άλλα θέματα που απασχολούν σήμερα τους δήμους, όπως η οικονομική τους βιωσιμότητα, η καταστατική θέση των αιρετών, η τοπική ανάπτυξη, το κοινωνικό κράτος.

Υπογραμμίζει ότι οι δήμοι μαζί με τους πολίτες μπορούν να διαμορφώσουν το μέλλον των τοπικών κοινωνιών υπό την προϋπόθεση της αποκέντρωσης του κράτους και ταυτόχρονη μεταφορά πόρων και αρμοδιοτήτων στην Τ.Α. Α' Βαθμού. Να έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας. Συμπληρώνει ότι κρίσιμο ζήτημα για την οικο-

νομική αυτοτέλεια είναι η φορολογική αποκέντρωση, με πρώτο βήμα της μεταβίβαση του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας στους δήμους.

«Στόχος μας, υπογραμμίζει ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ, είναι με τη μεταφορά νέων αρμοδιοτήτων, τα ενοποιημένα έσοδα της Αυτοδιοίκησης να φτάσουν στα επόμενα χρόνια από το 3,7% του ΑΕΠ στο 8%, που είναι ο μέσος όρος της Ευρώπης».

Σε ότι αφορά την αλλαγή του εκλογικού συστήματος που προωθεί η κυβέρνηση σημειώνει:

«Θέλουμε απλή λογική στη λειτουργία του Κράτους, και όχι απλή αναλογική στις εκλογές της Αυτοδιοίκησης. Πουθενά στον κόσμο δεν συνιστά μεταρρύθμιση η αλλαγή του εκλογικού συστήματος. Η εμμονή της κυβέρνησης να βάζει στον πυρήνα του μεταρρυθμιστικού της οράματος την αλλαγή του εκλογικού συστήματος στις δημοτικές εκλογές, χωρίς να έχει πει ούτε μία κουβέντα για τις διαρθρωτικές αλλαγές που σχεδιάζει, είναι πραγματικά ανεξήγητη».

Συνέντευξη στη σελ. 2-3

Αλλάζουμε

ΤΟ Κράτος, ΤΙΣ Ζωές μας...

την Ελλάδα

Ετήσιο Τακτικό
Συνέδριο
Ιωάννινα 2017

Γ. Πατούλης

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ανοίγει το δρόμο για να αλλάξει το Κράτος, οι ζωές μας και η Ελλάδα

Το συνέδριο της ΚΕΔΕ πραγματοποιείται σε μια κρίσιμη περίοδο για την Αυτοδιοίκηση λόγω της επικείμενης αλλαγής του Καλλικράτη και της μεταρρύθμισης στη λειτουργία του Κράτους. Ποιους άξονες και στόχους αναμένεται να θέσει το συνέδριο;

Η χώρα έχει ανάγκη από ένα νέο μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους. Χρόνος για περαιτέρω πειραματισμούς δεν υπάρχει. Είναι αναγκαίο να επιτευχθεί εκ βάθρων μία ριζική μεταρρύθμιση, για ένα νέο μοντέλο Τοπικής Διακυβέρνησης με μία ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό είναι και το κεντρικό μήνυμα του φετινού μας Συνεδρίου. Να αλλάξουμε το κράτος, τις ζωές μας, τη χώρα.

Η ΚΕΔΕ θα παρουσιάσει ένα ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο σχέδιο επανεκκίνησης της Αυτοδιοίκησης, με αιχμή την αποκέντρωση του κράτους και την ενδυνάμωση της φωνής των πολιτών.

Στόχος μας είναι, μέσα από τη διαδικασία του διαλόγου, στο συνέδριο να προσδιοριστούν οι άξονες τόσο για το ζήτημα της μεταρρύθμισης, όσο και για άλλα θέματα που απασχολούν τους δήμους μας, όπως οικονομικά, ενίσχυση καταστατικής θέσης αιρετών, τοπική ανάπτυξη, εργασιακά, εκλογικό σύστημα, κοινωνικό κράτος κ.α.

Επιπρόσθετα θα παρουσιαστούν οι μελέτες που εκπόνησε το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ) για τα ευρωπαϊκά εκλογικά συστήματα και τη φορολογική αποκέντρωση.

Ποιες είναι οι αναγκαίες προϋποθέσεις για να θεωρηθεί μία μεταρρύθμιση πετυχημένη;

Τα τελευταία 20 χρόνια επιχειρήθηκε

δύο φορές η μεταρρύθμιση της αυτοδιοίκησης. Τα Προγράμματα «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης», περιόρισαν μεν τον αριθμό των δήμων, αλλά δεν τους έδωσαν τα απαιτούμενα κονδύλια και τα εργαλεία που θα οδηγούσαν σε μια πραγματική τοπική ανάπτυξη. Θεωρούμε σημαντικό να προσδιοριστεί το εύρος των αλλαγών που επιθυμεί η κυβέρνηση, να ξεκαθαρίσουν οι αρμοδιότητες πρώτου, δεύτερου βαθμού και της κεντρικής διοίκησης, ενώ πρέπει να εξασφαλιστούν και οι αναγκαίοι πόροι για την υλοποίηση ενός σχεδίου.

Το ζητούμενο, είναι η ριζική μεταρρύθμιση στο διοικητικό μοντέλο του κράτους. Σταθερά προσηλωμένοι σε αυτόν τον προσανατολισμό στο φετινό μας συνέδριο η Αυτοδιοίκηση θα βγει μπροστά, δείχνοντας το δρόμο για την έξοδο από την παρακμή και την επιστροφή στην ανάπτυξη.

Κλειδί για την επιστροφή στην ανάπτυξη η αποκέντρωση

Έχουν τη δυνατότητα οι δήμοι να αποφασίζουν για το μέλλον των τοπικών τους κοινωνιών;

Σας λέω ξεκάθαρα πως όχι. Οι Δήμοι μπορούν να διαμορφώνουν το μέλλον των τοπικών κοινωνιών, μόνο με την αποκέντρωση του κράτους και ταυτόχρονη μεταφορά πόρων και αρμοδιοτήτων στην Τ.Α. Α' Βαθμού. Οι Δήμοι για να μπορέσουν να δώσουν αναπτυξιακή ανάσα στις πόλεις τους πρέπει να έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Να λειτουργούν αυτόνομα και δεν εννοώ ανεξέλεγκτα. Είμαστε ανοικτοί σε κάθε έλεγχο με στόχο τη διασφάλιση της διαφάνειας, αρκεί να μην καθυστερεί το έργο των υπηρεσιών μας από δαιδαλώδεις γρα-

φειοκρατικές διαδικασίες. Αυτό που ζητάμε είναι να μας δείξει και το κράτος, έμπρακτα, ότι μας εμπιστεύεται. Γιατί την εμπιστοσύνη των πολιτών πιστεύω ότι την έχουμε κερδίσει.

Ποιες αλλαγές πρέπει να γίνουν για να καταστεί εφικτός ο στόχος της τοπικής ανάπτυξης;

Θεωρώ πως απαραίτητη προϋπόθεση για να κερδίσει η χώρα το στοίχημα της ανάπτυξης, είναι η ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών. Απαιτείται να γίνει πράξη η έννοια της τοπικής διακυβέρνησης, προκειμένου να μπορεί ο κάθε τόπος να αποφασίζει για το μέλλον του, χωρίς κηδεμόνες.

Η μεταρρύθμιση της Ελληνικής Τ.Α. θα πρέπει να λάβει υπόψη και τον «Ευρωπαϊκό Χάρτη Τ.Α.». Η κεντρική διοίκηση οφείλει να παράσχει στην αυτοδιοίκηση εργαλεία τα οποία είναι δεδομένα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Έχει φτάσει η ώρα για να γίνει πράξη η «τοπική δημοκρατία» και η «τοπική αυτονομία με βάση την αρχή της εγγύτητας». Μέχρι σήμερα το συγκεντρωτικό και γραφειοκρατικό κράτος το μόνο που κατάφερε ήταν να οδηγήσει τη χώρα στην οικονομική καταστροφή και τους πολίτες στην εξαθλίωση. Αντίθετα η αυτοδιοίκηση με τα πενιχρά μέσα που διέθετε αποτέλεσε τη δύναμη της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής.

Μπορεί να επιτευχθεί μεταρρύθμιση, χωρίς επαρκή χρηματοδότηση από το Κράτος;

Δεν μπορεί να υπάρξει μεταρρύθμιση χωρίς πόρους. Δεν πρέπει να επαναληφθεί η ιστορία του Καποδίστρια και του Καλλικράτη. Ουσιαστικό στοιχείο της μεταρρύθμισης, είναι η ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας και

αυτοτέλειας των Δήμων.

Ωστόσο πίσω από τους αριθμούς του προϋπολογισμού του 2018 διαπιστώνουμε ότι η Αυτοδιοίκηση, για μια ακόμη χρονιά, καλείται να σηκώσει το βάρος της επίτευξης δημοσιονομικών πλεονασμάτων, όταν το υπόλοιπο Κράτος εξακολουθεί να παράγει ελλείμματα. Οι Δήμοι καλούνται να λειτουργήσουν δομές και να προσφέρουν υπηρεσίες στους πολίτες, χωρίς να διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους. Οι δαπάνες για επενδύσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προβλέπεται να μειωθούν κατά 335 εκατ. €. Είναι σημαντικό να καταλάβει η κυβέρνηση ότι, οι δήμοι δε διεκδικούν αυξήσεις, αλλά απαιτούν την εφαρμογή του Συντάγματος και του Ν. 3852/2010. Απαιτούν να ξεκινήσει ο διάλογος για τη νέα γενιά παρακρατηθέντων, να μη γίνει καμία περαιτέρω μείωση των ΚΑΠ και να υπάρξει γενναία αύξηση της ΣΑΤΑ.

Οικονομική αυτοτέλεια μέσω φορολογικής αποκέντρωσης

Με ποιον τρόπο θα υπάρξει οικονομική αυτοτέλεια για τους Δήμους;

Κρίσιμο ζήτημα για την οικονομική αυτοτέλεια της αυτοδιοίκησης είναι η φορολογική εξουσία η οποία στην Ελλάδα ανήκει αποκλειστικά στο Κράτος. Γι αυτό η φορολογική αποκέντρωση είναι πρόκληση.

Στο Συνέδριο θα παρουσιαστεί και η μελέτη του ΙΤΑ για τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης στην οποία υπάρχουν προτάσεις για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας. Η μελέτη προτείνει την ταυτόχρονη αλλαγή των κριτηρίων κατανομής πόρων διασφαλίζοντας αυξητικές τάσεις σε όλους τους δήμους. Η οικονομική αυτοτέ-

λεια των δήμων μπορεί να επιτευχθεί με την υιοθέτηση συγκεκριμένων πολιτικών, όπως:

- Προώθηση της Φορολογικής Αποκέντρωσης. Πρώτο βήμα, ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας να αποτελέσει τοπικό φόρο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε Δήμου, ώστε να προωθεί την τοπική ανάπτυξη
- Άμεση απόδοση των παρακρατηθέντων της περιόδου 2010-2016, το ύψος των οποίων ξεπερνά τα 13 δις ευρώ
- Αποκατάσταση των Κ.Α.Π. χωρίς περαιτέρω μείωση των πόρων που αποδίδονται στους Δήμους, μέσω του κρατικού προϋπολογισμού
- Δημιουργία Αναπτυξιακού Προγράμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Αξιοποίηση των πόρων του «Πράσινου Ταμείου» για τη χρηματοδότηση έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης στους Δήμους
- Πρόσβαση των Δήμων στο ΕΣΠΑ, μέσω ειδικού προγράμματος ύψους 2.000.000.000 ευρώ
- Μεταφορά ακινήτων του Δημοσίου στους Δήμους
- Σχεδιασμό και εφαρμογή ενός Ειδικού Προγράμματος για τους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους
- Απόδοση πόρων που μας αφαιρέθηκαν τα προηγούμενα χρόνια (τέλη χρήσης βοσκότοπων, φόρος ζύθου, πετρελαιοειδή, τέλη παραχωρησιούχων δημοσίου, κ.λπ.)
- Παραχώρηση στους Ο.Τ.Α. του δικαιώματος χρήσης των αιγιαλών και παράλληλη απόδοση μέρους των εσόδων στο Κεντρικό Κράτος
- Στόχος μας είναι με τη μεταφορά νέων αρμοδιοτήτων, τα ενοποιημένα έσοδα της Αυτοδιοίκησης να φτάσουν στα επόμενα χρόνια από το 3,7% του ΑΕΠ στο 8%, που είναι ο μέσος όρος της Ευρώπης

«Θέλουμε απλή λογική και όχι απλή αναλογική»

Η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει την αλλαγή του εκλογικού συστήματος και τη θέσπιση της απλής αναλογικής. Ποια είναι η θέση της Κ.Ε.Δ.Ε.; Θέλουμε απλή λογική στη λειτουργία του Κράτους, και όχι απλή αναλογι-

κή στις εκλογές της Αυτοδιοίκησης. Πουθενά στον κόσμο δεν συνιστά μεταρρύθμιση η αλλαγή του εκλογικού συστήματος. Η εμμονή της κυβέρνησης να βάζει στον πυρήνα του μεταρρυθμιστικού της οράματος την αλλαγή του εκλογικού συστήματος στις δημοτικές εκλογές, χωρίς να έχει πει ούτε μία κουβέντα για τις διαρθρωτικές αλλαγές που σχεδιάζει, είναι πραγματικά ανεξήγητη. Μα κανείς δεν βλέπει ότι «ο βασιλιάς είναι γυμνός»; Το πρόβλημα των πολιτών δεν είναι με ποιο σύστημα θα πάμε στις εκλογές.

Για μας είναι ξεκάθαρο ποιες πρέπει να είναι οι προτεραιότητες για να λειτουργήσουν καλύτερα οι Δήμοι μας. Δεν είναι κυρίαρχο ζήτημα η αλλαγή του εκλογικού νόμου, αλλά η ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας και λειτουργικής μας αυτοτέλειας. Η διαρκής μείωση της χρηματοδότησης των Δήμων, η επικάλυψη αρμοδιοτήτων, η έλλειψη προσωπικού είναι τα μεγάλα μας προβλήματα, όχι η απλή αναλογική. Η απλή αναλογική δεν θα μοιράσει περισσότερα χρήματα στους Δήμους. Δεν θα ανακατανέμει δημοσίες εξουσίες, αλλά χάος.

Ποια είναι η θέση σας σχετικά με την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε μείωση της θητείας των αιρετών;

Είμαστε αντίθετοι στη μείωση της θη-

τείας των αιρετών της Αυτοδιοίκησης στα 4 χρόνια. Επίσης πιστεύουμε ότι εφόσον μπει όριο στις θητείες των αιρετών της Αυτοδιοίκησης, το ίδιο όριο θα πρέπει να μπει και για τους βουλευτές. Οι εκλογές της Αυτοδιοίκησης δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως «κινητή εορτή». Ούτε είναι δυνατόν να αλλάζει ο χρόνος διεξαγωγής τους, ανάλογα με τις όποιες μικροπολιτικές σκοπιμότητες.

«Για εμάς η γνώμη όλων των αιρετών έχει αξία»

Υπάρχουν κάποιες καινοτομίες σ' αυτό το συνέδριο;

Πράγματι έχουμε εισαγάγει μια σειρά από καινοτομίες μέσω των οποίων εξασφαλίζεται ένας ευρύτερος συμμετοχικός διάλογος και επιτυγχάνεται αμεσότερη συμμετοχή των συνέδρων.

Στις καινοτόμες ενέργειές μας εντάσσεται η διαδικασία του διαλόγου όπου οι αιρετοί, μέσω ειδικής εφαρμογής που αναπτύχθηκε στην ιστοσελίδα της ΚΕΔΕ απάντησαν στο ερωτηματολόγιο με τίτλο «Η γνώμη σου έχει Αξία».

Πρόκειται για μια πρωτοβουλία της ΚΕΔΕ μέσω της οποίας τέθηκαν όλα τα μεγάλα ζητήματα που αφορούν το θεσμό της αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού και δόθηκε η δυνατότητα στους αιρε-

τούς και τους πολίτες να καταθέσουν τις προτάσεις τους, μέσω πολλαπλών επιλογών.

Με τον τρόπο αυτό επετεύχθη ένας ευρύτερος ανοιχτός διάλογος, μέσω ενός ερωτηματολογίου στο οποίο απάντησαν περίπου 2.000 αιρετοί. Να σημειωθεί ότι θέσεις αυτές ελήφθησαν υπόψη στην κατάρτιση του σχεδίου θέσεων που θα συζητηθεί στο Συνέδριο.

Μια άλλη καινοτομία που επιχειρήθηκε έχει να κάνει με τις εγγραφές των συνέδρων οι οποίες γίνονται ηλεκτρονικά μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης www.kedke.gr/register. Επίσης οι ενδιαφερόμενοι για το συνέδριο και τις εργασίες του θα μπορούν να ενημερώνονται, τόσο από το **live streaming**, όσο από την ιστοσελίδα www.kedke.gr, καθώς και από την ενημερωτική σελίδα της ΚΕΔΕ www.localit.gr.

Τέλος για πρώτη φορά, θα υπάρξει θεματική ενότητα που θα απευθύνεται σε διευθυντικά στελέχη δήμων, με στόχο τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού των δήμων, ώστε να ανταποκρίνονται με επάρκεια στα καθήκοντά τους. Στόχος μας επίσης είναι να υπάρξει ειδικό χρονόμετρο για τη διάρκεια τοποθέτησης των συνέδρων προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα μιλήσουν, όσο το δυνατόν περισσότεροι.

Η Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση πρέπει να είναι κύριος άξονας της διοικητικής μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Βασικός στρατηγικός στόχος και κύριος προγραμματικός άξονας της σχεδιαζόμενης από την Κυβέρνηση διοικητικής μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρέπει να είναι η προώθηση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης της χώρας με εξεχόντα το ρόλο της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αυτό υπογραμμίζεται στο κείμενο θέσεων του τακτικού συνεδρίου της ΚΕΔΕ, που αφορά στα θεσμικά.

Η προώθηση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, τονίζει η ΚΕΔΕ, προϋποθέτει την αξιολόγηση και την επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των τριών επιπέδων της Δημόσιας Διοίκησης κατά τομέα δημόσιας πολιτικής και τη συστημική συνεργασία των επιπέδων αυτών. Αφορά δε καταρχήν τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την άσκηση των επιτελικών λειτουργιών και ιδιαίτερα του αναπτυξιακού προγραμματισμού, του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και του επιχειρησιακού σχεδιασμού.

Η επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των τριών επιπέδων της Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να γίνει με έμφαση στις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας παροχής των υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προώθηση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης η ΚΕΔΕ έχει προτείνει τη μεταφορά «πακέτων» αρμοδιοτήτων στους Δήμους, όπως:

- Η αδειοδότηση και ο έλεγχος της λειτουργίας όλων των νομικών προσώπων του τομέα της κοινωνικής πρόνοιας του δημόσιου τομέα, του ιδιωτικού τομέα και του κοινωνικού τομέα.

- Η αδειοδότηση της άσκησης του επαγγέλματος όλων των φυσικών προσώπων-επαγγελματιών του τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και ο έλεγχος της εφαρμογής των όρων της χορηγηθείσας άδειας.

- Η χωροθέτηση, η αδειοδότηση και ο έλεγχος της λειτουργίας των λαϊκών αγορών.

Επίσης, έχει προτείνει τη διοικητική μεταφορά στην πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση των ακόλουθων συγκροτημένων κρατικών δομών:

- Των Κοινωνικών Ιδρυμάτων
- Των Νηπιαγωγείων
- Των Γραφείων του ΟΑΕΔ
- Των Δομών Πρόληψης και των Δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, περιλαμβανομένων των Κέντρων Υγείας, πλην του υγειονομικού προσωπικού τους.

Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την Κεντρική και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, θα πρέπει να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους και τη σχετική υλικοτεχνική υποδομή.

Εκλογικό σύστημα

Σε ότι αφορά στο εκλογικό σύστημα η ΚΕΔΕ υπενθυμίζει την απόφαση του Τακτικού Συνεδρίου της Θεσσαλονίκης (2016) για το εκλογικό σύστημα, που έχει ως εξής:

Η ΚΕΔΕ διαφωνεί με την προτεινόμενη από την Κυβέρνηση αλλαγή του σημερινού εκλογικού συστήματος, σε σύστημα απλής αναλογικής, διότι αυτή οδηγεί στην πράξη σε ακυβερνησία και διάλυση των Δήμων.

Σε κάθε περίπτωση η ΚΕΔΕ δεν συζητά για το εκλογικό σύστημα ανάδειξης των δημοτικών αρχών πριν ολοκληρωθεί προηγουμένως ο διάλογος για τη μεταρρύθμιση του κράτους.

Μητροπολιτική Διακυβέρνηση

Η θέση της ΚΕΔΕ είναι ότι η εφαρμογή της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης σε μια περιοχή, όπως είναι το Λεκανοπέδιο της Αθήνας και ευρύτερα η Αττική, καθώς και η Θεσσαλονίκη, οδηγεί στην Μητροπολιτική Διακυβέρνηση.

Σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες σε μια Μητροπολιτική περιοχή υπάρχει ένας ενιαίος Μητροπολιτικός φορέας που συγκεντρώνει όλες τις αρμοδιότητες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σημειώνει ότι, στην Ελλάδα το Σύμφωνο μας δεν προβλέπει αυτή τη δυνατότητα και επομένως στην επόμενη τροποποίησή του πρέπει να προβλέπεται ρητά η συγκρότηση ενιαίου Μητροπολιτικού φορέα.

Ανθρώπινο δυναμικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Σε ότι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι, είναι αναγκαίο να επικαιροποιηθεί ο «Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων» έτσι ώστε να ενσωματώσει και τις νέες ρυθμίσεις για την αξιολόγηση, την κινητικότητα, το βαθμολόγιο,

τα περιγράμματα θέσεων, την επιλογή προϊσταμένων με την προϋπόθεση της εξειδίκευσης και της προσαρμογής τους στις ιδιαιτερότητες της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης η ΚΕΔΕ δεν θεωρεί ότι είναι δυνατή η επιλογή διευθυντικών στελεχών και η αξιολόγηση των υπαλλήλων των Δήμων χωρίς να έχει προηγηθεί η αξιολόγηση δομών και υπηρεσιών, η επικαιροποίηση σε ρεαλιστική βάση του ΟΕΥ και η περιγραφή καθηκόντων των θέσεων εργασίας. Ως αναγκαίες προϋποθέσεις για τη βελτίωση των πολιτικών προσωπικού προτείνονται οι εξής:

- Νέο σύστημα προγραμματισμού των ανθρώπινων πόρων για την έγκαιρη κάλυψη των κενών σε προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με προτεραιότητα στο εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό
- Αξιολόγηση των επιδόσεων των υπηρεσιών και των υπαλλήλων
- Μόνιμη διαδημοτική κινητικότητα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Νέοι σύγχρονοι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας
- Συνεχιζόμενη κατάρτιση των υπαλλήλων, όχι μόνο με σεμινάρια αλλά κυρίως με τπλε-εκπαίδευση και κατάρτιση κατά την εργασία

Επίσης καταγγέλλει την πρόσφατη νομοθεσία που προβλέπει τις μετακινήσεις των υπαλλήλων των Δήμων ερήμην της Δημοτικής Αρχής παρά την πάγια θέση μας να απαιτείται προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη των Δημάρχων. Και τέλος ειδικά για τις προσλήψεις προσωπικού στους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους πρέπει να προβλεφθεί γενναία αύξηση της μοριοδότησης της εντοπιότητας

Συνταγματική Αναθεώρηση: Οι τέσσερις άξονες για το νέο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Στα χρόνια της κρίσης το πολιτικό σύστημα αντιμετωπίζει την Τοπική Αυτοδιοίκηση με στενόμυαλη λογική. Διαπιστώνονται συνεχείς παραβιάσεις των συνταγματικών αρχών, που οριοθετούν την έννοια και το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως η συνεχής και αυθαίρετη συρρίκνωση τόσο των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, όσο και της χρηματοδότησης των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων. Παράλληλα όμως, η κρίση ανέδειξε και την αναποτελεσματικότητα του Ελληνικού κράτους. Ως εκ τούτου βασική προϋπόθεση για να ξεπεραστεί η κρίση είναι να οδηγηθούμε σε μια νέα μορφή του Κράτους. Η Συνταγματική αναθεώρηση πρέπει να οδηγήσει σε μία νέα πολυ-

επίπεδη διακυβέρνηση της χώρας με εξέχοντα το ρόλο της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Είναι προφανές λοιπόν ότι, οι δήμοι της χώρας έχουν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό και συγκεκριμένο ρόλο.

Στη διαπίστωση αυτή καταλήγει το κείμενο θέσεων του ετήσιου τακτικού συνεδρίου της ΚΕΔΕ. Στο κείμενο ασκείται κριτική στην κυβέρνηση η οποία άφησε εκτός της επιτροπής διαβούλευσης για τη Συνταγματική ανα-

θεώρηση την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση και προαναγγέλλει ότι, από την επομένη του Τακτικού Συνεδρίου θα ξεκινήσει μία ευρεία δημοκρατική διαβούλευση σε όλους τους δήμους, σε όλες τις ΠΕΔ και θα κορυφωθεί με ένα ειδικά αφιερωμένο στη Συνταγματική

αναθεώρηση συνέδριο της ΚΕΔΕ, το οποίο θα πραγματοποιηθεί εντός του 2018. «Η αντίληψή μας για την Συνταγματική αναθεώρηση, τονίζεται στο κείμενο θέσεων, θα στηριχθεί καταρχήν σε τέσσερις

άξονες:

- Ένας νέος αναβαθμισμένος αλλά και αποσαφηνισμένος ρόλος της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τόσο σε σχέση με την κεντρική και με την Αποκεντρωμένη όσο σε σχέση και με την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.
- Συνταγματική οριοθέτηση νέου πλαισίου ως προς τους φορολογικούς πόρους των ΟΤΑ.
- Κατοχύρωση ενός αξιόπιστου και αμερόληπτου μηχανισμού που θα αναλάβει τόσο την εποπτεία όσο και τον οικονομικό έλεγχο των ΟΤΑ
- Ενεργή συμμετοχή των θεσμικών της φορέων στη νομοθετική διαδικασία που αφορά αυτοδιοικητικά θέματα».

καθώς και οικονομικά κίνητρα.

Καταστατική θέση αιρετών

Η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι οι αιρετοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανήκουν στο πολιτικό προσωπικό της Πολιτείας και δικαιούνται τη συνδρομή των όρων άσκησης του λειτουργήματός τους.

Υπογραμμίζει επίσης ότι αρχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι να ισχύουν για όλους τους αιρετούς οι ίδιοι κανόνες, καθ' όσον αφορά στα θέματα της καταστατικής θέσης, τα ασφαλιστικά, τα οικονομικά, τα συνταξιοδοτικά, τα ποινικά κ.λπ.

Έως ότου όμως, η Πολιτεία αποδεχθεί και εφαρμόσει την παραπάνω αρχή, η Τοπική Αυτοδιοίκηση απαιτεί άμεσα:

1. Κωδικοποίηση και οριστική επίλυση όλων των προβλημάτων της καταστατικής θέσης των αιρετών, ώστε να ρυθμιστούν με σαφήνεια όλα τα θέματα που αφορούν στο μισθολογικό καθεστώς τους, στις ειδικές άδειες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στα ασφαλιστικά, τα συνταξιοδοτικά και τις χορηγίες
2. Άμεση επαναφορά της καταργηθείσας με το νόμο 4093/2012 χορηγίας των νέων αιρετών
3. Κατάργηση της διάταξης του άρθρου 20 του Ν.4387/2016 αναφορικά με την περικοπή στο 100% της

σύνταξης των συνταξιούχων – αιρετών (Δημάρχων, Αντιδημάρχων κ.λπ.), για όσο χρονικό διάστημα διατηρούν την ιδιότητα του αιρετού

4. Επανεξέταση του καθεστώτος του Ν. 1608/1950 «περί αυξήσεως των ποινών για αδικήματα κατά του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ»
5. Επαναφορά ιδιάζουσας δωσιδικίας, ώστε οι αιρετοί να δικάζονται σε πρώτο βαθμό από τα Εφετεία
6. Τροποποίηση του άρθρου 236 του Ν. 3852/2010, ώστε να τίθενται σε αργία οι αιρετοί που παραπέμπονται αμετακλήτως για κακούργημα μόνο στην περίπτωση που τους έχει επιβληθεί ο περιοριστικός όρος της προσωρινής κράτησης
7. Επανεξέταση των ισχυουσών διατάξεων για τα κωλύματα και ασυμβίβαστα στη βάση της ισοτιμίας για όλους τους αιρετούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Κοινοβουλίου
8. Νομοθετική ρύθμιση ώστε να μην επιστραφεί το απονεμηθέν μηνιαίο βοήθημα και το εφάπαξ που έλαβαν οι αιρετοί από το τ. ΤΑΔΚΥ, δεδομένου ότι η αποκλειστική ευθύνη για τη δημιουργία του προβλήματος βαρύνει τη Διοίκηση
9. Επαναφορά της διάταξης για τον αριθμό των ειδικών συμβούλων-συνεργατών που καταργήθηκε με

το Ν. 4093/12 ειδικά μετά την επαναφορά του αριθμού των αντιδημάρχων με το Ν. 4483/2017

10. Επαναφορά της διάταξης για τη δυνατότητα πρόσληψης Ιδιαίτερου Γραμματέα του Δημάρχου, που καταργήθηκε με το Ν. 4093/2012

Εποπτεία - Έλεγχος - Ελεγκτικοί θεσμοί

Η ΚΕΔΕ υπογραμμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 2 Συντάγματος οι ΟΤΑ έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

Η ειδική αυτή αυτοτέλεια παρέχεται προκειμένου οι ΟΤΑ να ασκήσουν ελεύθερα και αποτελεσματικά τις από το Σύνταγμα ανατεθείσες σε αυτούς αρμοδιότητες.

Ωστόσο, τονίζει ότι σήμερα οι εποπτικοί μηχανισμοί που υπάρχουν, αποτελούν μοχλούς κυρώσεων και ποδηγέτησης του θεσμού και είναι οι εξής 13:

1. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Άρθρο 225 Ν.3852/2010)
2. Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Άρθρο 227 Ν.3852/2010)
3. Επιτροπή του άρθρ. 152 ΔΚΚ
4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι που διενεργεί η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας

ΟΤΑ

5. Προληπτικός έλεγχος δαπανών από τους Επιτρόπους του Ελεγκτικού Συνεδρίου
6. Προσυμβατικός έλεγχος των σχεδίων Συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο
7. Τακτικός ετήσιος καταστατικός έλεγχος δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο
8. Έλεγχος και καταλογισμός στους αιρετούς στα πλαίσια αστικής ευθύνης
9. Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης
10. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.)
11. Συνήγορος του Πολίτη
12. Οικονομικό Παρατηρητήριο
13. Οικονομικοί Επιθεωρητές

Η ΚΕΔΕ προτείνει τη θεσμοθέτηση ενός ενιαίου εσωτερικού ελεγκτικού μηχανισμού στους Δήμους, που θα διασφαλίζει τη νομιμότητα των αποφάσεων των μονομελών και συλλογικών οργάνων της Διοίκησης, με ταυτόχρονη κατάργηση άλλων ελεγκτικών μηχανισμών, πλην του καταστατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι αποφάσεις του οποίου πρέπει να είναι σεβαστές από τους φορείς που εμπλέκονται με τυχόν παρεμπόδιοντες ελέγχους.

Οι οικονομικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Ευρωπαϊκή και Ελληνική Αυτοδιοίκηση

Η Ελλάδα, παρά τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Καλλικράτη, παραμένει μία από τις πιο συγκεντρωτικές χώρες του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης του UCLG, ΟΟΣΑ, και της Γαλλικής Αναπτυξιακής Εταιρίας, σχετικά με την οργάνωση και τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Χαρακτηριστικά στη μελέτη αναφέρεται ότι, «παρά τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Καλλικράτη, η Ελλάδα παραμένει μία από τις πιο συγκεντρωτικές χώρες του ΟΟΣΑ»

Η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι, η παραπάνω μελέτη επιβεβαιώνει τη θέση της πως για να δημιουργηθεί ένα αναπτυξιακό πλαίσιο, θα πρέπει να αποκεντρωθεί η χώρα. Αποκέντρωση σημαίνει μεταφορά ίδιων πόρων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών στην ΤΑ.

Για να προχωρήσει η χώρα στην ανάκαμψη και στην ανάπτυξη χρειάζονται επενδύσεις. Οι δημόσιες επενδύσεις είναι απαραίτητες για τη μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων. Στις δημόσιες επενδύσεις καθοριστικό ρόλο παίζουν, στην Ευρώπη, οι επενδύσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι τοπικές δημόσιες επενδύσεις λόγω

του μεγέθους τους, είναι ευέλικτες, παρουσιάζουν μεγάλο βαθμό απορροφητικότητας, έχουν άμεσα αποτελέσματα στην αύξηση της απασχόλησης και συμβάλλουν στην άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων. Οι δαπάνες σε τοπικές υποδομές και υπηρεσίες (π.χ. για τις δημόσιες μεταφορές, την ενέργεια, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την κοινωνική συνοχή, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση, τη διαχείριση των αποβλήτων κ.λπ.), έχουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Αυτό όχι μόνο αυξάνει την παραγωγικότητα και την απασχόληση, μακροπρόθεσμα, αλλά παράλληλα, ενισχύει την ελκυστικότητα της περιοχής σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά, την εμπιστοσύνη στο γενικότερο οικονομικό και επενδυτικό κλίμα και συμβάλει σε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και χωρικές ασυνέχειες.

Αντίθετα, η πίεση και η μη υποστήριξη στις δημόσιες τοπικές επενδύσεις σημαίνει μείωση των επενδύσεων, δημόσιων και ιδιωτικών, σε μακροπρόθεσμη βάση, η οποία μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ΚΕΔΕ τονίζει ότι, η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση, μέσω του CEMR,

απαιτεί, στα πλαίσια του προγράμματος εργασίας της ΕΕ, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να αναγνωρίσουν πλήρως το πρόβλημα που προκύπτει από τον ανελαστικό καθορισμό του ελλείμματος και του χρέους. Οι δημόσιες επενδύσεις δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως μεταβλητή προσαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής. Η πτώση των τοπικών επενδύσεων είναι σημαντικό κοινωνικοοικονομικό λά-

θος για την Ευρώπη. Ειδικά σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, θα πρέπει να διατηρηθεί η ικανότητα της ΤΑ να επενδύει σε υποδομές, να στηρίζει την τοπική οικονομία και τη διατήρηση της απασχόλησης, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Ευρώπης.

Η ΚΕΔΕ επισημαίνει ότι, Ελληνική και Ευρωπαϊκή ΤΑ απαιτούν ο υπολογισμός των δημοσίων επενδύσεων ως προς τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους, να τροποποιηθεί. Το σιδερένιο χρηματοδοτικό κοστούμι,

που επιβάλλεται από τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς, περιορίζει τις τοπικές δημόσιες επενδύσεις. Οι δαπάνες για μακροπρόθεσμες δημόσιες επενδύσεις, που λογιστικοποιούνται, θα πρέπει να καλύπτουν το συνολικό χρόνο λειτουργίας της επένδυσης και όχι μόνο κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους. Η εφαρμογή αυτής της πολιτικής θα προκαλέσει προφανή οφέλη στην οικονομία της χώρας μας και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως:

- θα δώσει καταρχήν τη δυνατότητα αναδιάρθρωσης του δημόσιου χρέους, θα ξεμπλοκάρει το Πρόγραμμα

Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και θα το καταστήσει και θεσμικά, άξιο να διαρθρωτικής και μεταρρυθμιστικής πολιτικής

- θα προσδώσει νέα ώθηση στη χρηματοδότηση των τοπικών δημοσίων επενδύσεων, με αποτέλεσμα οι δήμοι να μπορούν να διεκδικήσουν ΣΑΤΑ στα επίπεδα του 2009 και παράλληλα να συγκροτήσουν ένα Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα, το οποίο θα καλύψει τις ανάγκες στις υποδομές που έχουν δημιουργηθεί όλα αυτά τα χρόνια της ύφεσης.

Ψηφιακός μετασχηματισμός πόλεων και ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην ΤΑ

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας υλοποιεί ολοκληρωμένη στρατηγική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των πόλεων, με στόχο τη δημιουργία προϋποθέσεων **τοπικής ανάπτυξης, για την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.**

Η στρατηγική αυτή της ΚΕΔΕ αποτελείται από τους ακόλουθους πυλώνες:

- Δημιουργία υποδομών έξυπνων πόλεων και πρόσβαση σε δεδομένα και τεχνολογίες.
 - Έξυπνο μοντέλο διακυβέρνησης με τη συμμετοχή των πολιτών.
 - Ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων.
- Στο πλαίσιο αυτό η ΚΕΔΕ έχει αναλάβει

την τελευταία διετία πρωτοβουλίες, ενώ προγραμματίζει συγκεκριμένες δράσεις μέσα στο 2018.

Ε-Μάθηση: Πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης της ΚΕΔΕ

Ήδη υλοποιήθηκε ένα σύστημα εξ αποστάσεως κατάρτισης και εκπαίδευσης (e-learning) για όλα τα στελέχη των Δήμων καθώς και για όλους τους αιρετούς.

Στόχος στο πρώτο τρίμηνο του 2018 να εξελιχθεί η πλατφόρμα.

Μηχανισμός Διοικητικής Οικονομικής Διαχείρισης των μικρών νησιωτικών και ορεινών Δήμων

Η ΚΕΔΕ εκπόνησε σχετική μελέτη μέσω του ΙΤΑ και διεκδικεί τη χρημα-

τοδότηση για τη δημιουργία μιας κεντρικά παρεχόμενης ολοκληρωμένης υπηρεσίας. Η δράση αυτή προγραμματίζεται να ξεκινήσει πιλοτικά, σε 15 μικρούς Δήμους της ορεινής και νησιωτικής χώρας.

Πλατφόρμα Διαλειτουργικότητας ΕΛΣΥΝ – ΟΤΑ Α΄ βαθμού/ Ψηφιοποίηση Ελέγχου Τίτλων Πληρωμών

Σε συνεργασία με το Ελεγκτικό Συνέδριο δημιουργείται Πλατφόρμα Διαλειτουργικότητας με τους ΟΤΑ με στόχο να μειωθεί σταδιακά η διακίνηση των φυσικών παραστατικών με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων των υπηρεσιών των Δήμων.

Κόμβος Διαχείρισης Υπηρεσιών της

ΚΕΔΕ για τους ΟΤΑ (gov HUB).

Υλοποιήθηκε το σύστημα αυθεντικοποίησης και ταυτοποίησης της ΚΕΔΕ για στελέχη των Δήμων ώστε να δημιουργηθεί ένας ασφαλής δίαυλος διαχείρισης υπηρεσιών από και προς τους ΟΤΑ.

Δημιουργία Κέντρου Νεανικής Επιχειρηματικότητας της ΚΕΔΕ, Κατάρτιση αιρετών και στελεχών – ΚΕΔΕ Innovation Lab – Smart City Center

Τον Ιούνιο του 2018 θα πραγματοποιηθεί ο 2ος Μαραθώνιος Καινοτομίας, σε συνέχεια του 1ου Μαραθώνιου. Επίσης θα διοργανωθεί παράλληλα και ο 1ος Μαθητικός Διαγωνισμός Καινοτομίας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Προϋπολογισμός 2018 και ΤΑ:

Παρά τις οριακές μεταβολές του, κινείται στο ίδιο μήκος κύματος με τους προηγούμενους

Παρά τις οριακές μεταβολές, ο κρατικός προϋπολογισμός του 2018, δεν μπόρεσε να κινηθεί σε διαφορετικό μήκος κύματος από τους προηγούμενους. Από την άποψη αυτή οι βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί από την ΚΕΔΕ, παραμένουν σε ισχύ.

Η εκτίμηση αυτή καταγράφεται στο κείμενο θέσεων της ΚΕΔΕ, η οποία επαναφέρει τα εξής αιτήματά της: Εφαρμογή του Συντάγματος και του Ν. 3852/2010, να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί σύντομα διάλογος για τη νέα γενιά παρακρατηθέντων, να μην υπάρξει καμία περαιτέρω μείωση των ΚΑΠ, ακόμα και από τους «τσεκουρεμένους» πόρους του ΜΠΔΣ, γενναία αύξηση της ΣΑΤΑ καθώς και «επαναπατριsmός» όλων των πόρων των δήμων.

Ειδικότερα στο κείμενο θέσεων της ΚΕΔΕ για τους βραχυπρόθεσμους οικονομικούς στόχους, αναφέρεται ότι η πρωτοβάθμια ΤΑ έχει υποστεί τις μεγαλύτερες μειώσεις, λόγω της δημοσιονομικής προσαρμογής, από οποιονδήποτε άλλον φορέα της Γενικής Κυβέρνησης:

- Από το 2009 μέχρι το 2016 οι κρατικές επιχορηγήσεις προς τους δή-

μους (ΚΑΠ) μειώθηκαν κατά 60%, περίπου.

- Το 2017 περικόπηκαν επιπλέον άνω των 214 εκατ. € από την μη απόδοση των παρακρατηθέντων πόρων
- Ειδικά η ΣΑΤΑ από 1.107 εκ. € το 2009 περιορίστηκε σε 180 εκ. € το 2017.
- Σημαντικοί πόροι της Αυτοδιοίκησης έχουν μεταφερθεί τα τελευταία χρόνια στην Κεντρική Κυβέρνηση (τέλη χρήσης βοσκοτόπων, φόρος ζύθου, πετρελαιοειδή, τέλη παραχωρησιούχων δημοσίου, κ.λπ.).
- Δεν αποδίδονται στους Ο.Τ.Α., παρά τις αντίθετες αποφάσεις του ΣτΕ, τα έσοδα που τους αναλογούν από το «Πράσινο Ταμείο».

Σε ότι αφορά στον Κρατικό Προϋπολογισμό 2018, που κατετέθη στις Νοεμβρίου στη Βουλή, οι προβλέψεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση έχουν ως εξής:

Η πορεία των ΚΑΠ

Σε εκατ. €

Κρατικός Προϋπολογισμός 2017		Κρατικός Προϋπολογισμός 2018	
Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
2016	2017	2017	2018
2.567	2.347	2.333	2.441

Στον Κρατικό Προϋπολογισμό (ΚΠ) 2018 εκτιμάται ότι οι ΚΑΠ του 2017 θα παρουσιάσουν μείωση 14 εκατ. €, σε σχέση με την πρόβλεψη του Κρατικού Προϋπολογισμού 2017. Αυτό οφείλεται κυρίως στη μη απόδοση της συνολικής προβλεφθείσας ειδικής επιχορήγησης.

Οι προβλεπόμενοι ΚΑΠ για το 2018 είναι κατά 4,63% μεγαλύτεροι από τις εκτιμήσεις υλοποίησης του 2017, 4,01% μεγαλύτεροι από τις προβλέψεις του ΚΠ 2017 και 5,16% μικρότεροι από το 2016.

Η διαφορά μεταξύ 2016-2018 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην μη απόδοση της νέας γενιάς παρακρατηθέντων. Για τους ΚΑΠ των Περιφερειών προβλέπεται το 2017-2018 αύξηση 10% ενώ η συνολική αύξηση της διείσδυσης 2016- 2018 είναι 15%.

Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018 - 2021 και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Όπως είχε ανακοινωθεί στο Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2018 οι προβλέψεις για τους ΚΑΠ της συνολικής ΤΑ, σε σχέση με τα εγγεγραμμένα κονδύλια στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021, είναι κατά 126 εκατ. € μικρότερες.

Πλεονάσματα και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Για ακόμη μία φορά και το 2018, η ΤΑ καλείται να εμφανίσει τεράστια πλεονάσματα, ύψους 342 εκατ. €.

Ο μεγάλος «χαμένος» είναι οι δαπάνες για επενδύσεις της ΤΑ που προβλέπεται να μειωθούν κατά 335 εκατ. €. Υπενθυμίζεται ότι, σε όλη την Ευρώπη συζητούν για τον αναπτυξιακό ρόλο των τοπικών δημόσιων επενδύσεων και ότι, το ζητούμενο στη χώρα μας είναι η ανάκαμψη και ανάπτυξη

που δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς επενδύσεις.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2017 παρουσιάστηκε μείωση των πλεονασμάτων, σε σχέση με το ΜΠΔΣ, κατά 29 εκατ. €. Σύμφωνα με την εισηγτική έκθεση του ΚΠ 2018 οφείλεται «κυρίως στα μειωμένα λοιπά έσοδα, στις αυξημένες αμοιβές προσωπικού και τις λοιπές δαπάνες» και όχι στην περικοπή των 214 εκατ. € από τα παρακρατηθέντα.

Η εφαρμογή του Ν. 3852/2010 («Καλλικράτης»)

Σε εκατ. €

	Συνολικά έσοδα	% Ν. 3852	Έσοδα ΟΤΑ	Διαφορά
Φόρος Εισοδήματος	13.137	2.798	1.235	1.563
ΦΠΑ	15.845	1.901	1.000	901
Φόρος Περιουσίας	3.379	382	167	215
ΣΥΝΟΛΟ		5.081	2402	2.679

Στον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι τα ποσά που προβλέπονται στον ΚΠ2018 για τους ΚΑΠ είναι λιγότερο από τα μισά από αυτά που προβλέπει ο Ν. 3852/2010.

Χαρακτηριστικό είναι ότι μόνο τα ΠΟΕ για το έτος 2018, που δεν έχουν ενταχθεί στον παραπάνω πίνακα, είναι:

Έσοδα 2018 από Παρελθόντα Οικονομικά Έτη

Σε εκατ. €

	Σύνολο	% Ν. 3852
Άμεσοι φόροι ΠΟΕ	1.718	366
Έμμεσοι φόροι ΠΟΕ	851	102
ΣΥΝΟΛΟ		468

Μόνο η ένταξη των εσόδων ΠΟΕ, στο καλάθι των ΚΑΠ, θα προκαλούσε αύξηση 468 εκατ. €

Τέλος επισημαίνεται ότι οι αυξήσεις που προβλέπονται στα συνολικά έσοδα του Φόρου Εισοδήματος, ΦΠΑ και ΕΝΦΙΑ είναι μεγαλύτερες από την προβλεπόμενη αύξηση των ΚΑΠ.

Τέσσερις στρατηγικές παρεμβάσεις προτείνει η ΚΕΔΕ για την οικονομική αυτοτέλεια της Αυτοδιοίκησης, τη συμμετοχή των δήμων στην προώθηση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης και την εξεύρεση εναλλακτικών χρηματοδοτικών λύσεων.

Δημοσιονομική αποκέντρωση και μεταφορά ΦΑΠ στους δήμους

Δημοσιονομική αποκέντρωση με μεταφορά φορολογικών εσόδων, φορολογική ελευθερία, μεταφορά αρμοδιοτήτων και δημιουργία ενός εξισορροπητικού - αναδιανεμητικού μηχανισμού που θα αμβλύνει τις δημοσιονομικές ανισότητες των δήμων της χώρας είναι η πρόταση της ΚΕΔΕ για την ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ. Ως πρώτο και ουσιαστικό βήμα η

αυτά που προσφέρονται από το ΤΠΔ και την ΕΤΕ.

Μετεξέλιξη του ΤΠΔ σε Δημοτική Τράπεζα

Με βάση την ευρωπαϊκή εμπειρία για δημιουργία χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με κύριο προσανατολισμό

που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2014-2020.

- Οι μικρές επενδύσεις στο τομέα του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής μέσα από πόρους του Πράσινου Ταμείου και της Πράσινης ΣΑΤΑ.
- Τα έργα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια, στον οδοφω-

- Η αξιοποίηση της πρόσβασης και της χρήσης από τον πολίτη των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

Αναγκαία προϋπόθεση για τη διεύρυνση του ρόλου των Δήμων στην Τοπική Ανάπτυξη της χώρας και στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, είναι η θεσμική αναγνώριση της ουσιαστικής συμμετοχής των Δήμων, των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας:

- α) στο σχεδιασμό, οργάνωση και εφαρμογή των Προγραμμάτων Περιφερειακής Ανάπτυξης, περιλαμβανομένων και των συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και
- β) στη χωροθέτηση, τη διοίκηση και τη λειτουργία των επενδύσεων τοπικής κλίμακας με περιφερειακή ή εθνική σημασία (λιμάνια, αεροδρό-

Στρατηγικές παρεμβάσεις για προώθηση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης

ΚΕΔΕ θεωρεί τη μεταφορά της Φορολογίας της Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ) στους Δήμους.

Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα

Οι τοπικές κοινωνικές, οικονομικές και πολεοδομικές υποδομές βρίσκονται σε κρίσιμο σημείο. Σήμερα ο μεγαλύτερος κίνδυνος που ενυπάρχει είναι ότι, η μη επαρκής συντήρηση και επισκευή τους, προκαλεί εμπόδια στην τοπική ανάπτυξη και ιδιαίτερα στην επιχειρηματικότητα. Η ΚΕΔΕ θεωρεί αναγκαία τη δημιουργία ενός Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος το οποίο θα χρηματοδοτηθεί από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, νέα χρηματοδοτικά εργαλεία όπως

την ΤΑ, η ΚΕΔΕ προτείνει τη μετεξέλιξη του δεσμευμένου τομέα του σε σύγχρονη δημοτική τράπεζα που θα δικτυωθεί και θα λειτουργεί σε συνεργασία και στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών ομολόγων της.

Πράσινο Ταμείο

Με δεδομένο ότι, η συντριπτική πλειοψηφία των εσόδων του Πράσινου Ταμείου προέρχεται από τους δήμους, προτείνεται το ποσό που προέρχεται από τοπικούς πόρους να περάσει στην αποκλειστική διαχείριση της ΤΑ και να κατευθυνθεί σε πρωτοβουλίες βιώσιμης ανάπτυξης, με έμφαση στη διατήρηση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου, σύμφωνα και με την απόφαση του ΣτΕ.

Συμβολή των δήμων στην τοπική βιώσιμη ανάπτυξη

Η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι, ο αναπτυξιακός ρόλος των Δήμων τους δίνει σημαντικές δυνατότητες για να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης. Δυνατότητες, όπως:

- Η υλοποίηση σημαντικών έργων

τισμό και στις εγκαταστάσεις των Δήμων

- Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Δήμων
- Η αξιοποίηση των προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας
- Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) στα πλαίσια και της υλοποίησης των Τοπικών Σχεδίων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ) για τις αστικές περιοχές
- Οι δράσεις Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) και τις δράσεις LEADER στον αγροτικό χώρο και στην ελληνική περιφέρεια
- Η αξιοποίηση των ιαματικών πηγών, του ιαματικού τουρισμού και του τουρισμού υγείας μέσα από μικτές πρωτοβουλίες της τοπικής αυτοδιοίκησης με τον ιδιωτικό τομέα
- Η αποκεντρωμένη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων και την εφαρμογή των Τοπικών Σχεδίων που έχουν εκπονήσει οι Δήμοι, με προσανατολισμό στη διαλογή στην πηγή και την ανακύκλωση

μα, εμπορευματοικοί σταθμοί, επιχειρηματικά πάρκα κ.λπ.).

Ο χωρικός σχεδιασμός, προϋπόθεση για την τη βιώσιμη ανάπτυξη

Η επιδιωκόμενη βιώσιμη ανάπτυξη, τονίζει η ΚΕΔΕ, πρέπει να επιτευχθεί με όρους οικονομικής σύγκλισης, κοινωνικής συνοχής, προστασίας περιβάλλοντος και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Ως εκ τούτου, έχει ιδιαίτερη σημασία η διατύπωση Ολοκληρωμένων Στρατηγικών για την Τοπική Βιώσιμη Ανάπτυξη και ο προσδιορισμός της σχέσης των πόλεων με την ανάπτυξη περιφερειακών και αγροτικών μικροπεριφερειών.

Προτάσεις της ΚΕΔΕ

για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης

Σημαντικό ρόλο στην τοπική βιώσιμη ανάπτυξη κατέχει ο πρωτογενής παραγωγικός τομέας, ιδιαίτερα η Αγροτική ανάπτυξη, τόσο λόγω του μεγέθους της συμμετοχής της στις τοπικές αγορές εργασίας όσο λόγω των αναπτυξιακών αποθεμάτων που εμπεριέχει. Η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ελληνικής αγροτικής παραγωγής, θα μπορούσε να συμβάλλει αποφασιστικά στη δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου. Για το λόγο αυτό, το ΔΣ της ΚΕΔΕ, με πολλές αποφάσεις του έχει θέσει το θέμα της αγροτικής οικονομίας στο πραγματικό αναπτυξιακό της πλαίσιο.

Στρατηγική επιλογή αποτελεί η αποκέντρωση. Σε όλες τις προηγμένες χώρες του κόσμου τα προβλήματα της αγροτικής ανάπτυξης απαιτούν γρήγορες και αποτελεσματικές λύσεις, που προϋποθέτουν γνώσεις του επιστημονικού αντικείμενου, αλλά και των χωρικών ιδιαιτεροτήτων. Για το λόγο αυτό βασική αρχή, επίλυσης των προβλημάτων αυτών, είναι η **εγγύτητα**.

Προς αυτή την κατεύθυνση, ως βραχυπρόθεσμους στόχους η ΤΑ διεκδικεί:

- 1. Επιστροφή του τέλους βοσκής των επιλέξιμων βοσκοτόπων από τις Περιφέρειες στους Δήμους.** Ζητά την άμεση και χωρίς καθυστερήσεις επιστροφή του μισθώματος των επιλέξιμων βοσκοτόπων στους Δήμους, όπως ίσχυε μέχρι την ψήφιση του Νόμου 4351/2015, τροποποιώντας ανάλογα το άρθρο 7 παρ. 2 του εν λόγω Νόμου.
- 2. Ένταξη των δημοτικών εκτάσεων στα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης (ΔΣΒ) που θα εκπονηθούν από τις Περιφέρειες.** Ζητά από

το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων παράταση για την ολοκλήρωση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης.

- 3. Παραχώρηση κατά κυριότητα της περιουσίας των ανενεργών Αγροτικών Συνεταιρισμών που δεν έχουν οφειλές προς τρίτους στους οικείους Δήμους.**
- 4. Αναμόρφωση του νομικού πλαισίου του ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) & ΕΛΓΑ σχετικά με την εργασία ανταποκριτών ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) & ΕΛΓΑ στους Δήμους.**

Ιδιαίτερα η ΚΕΔΕ απαιτεί:

- Η αλλαγή του νομικού πλαισίου (να μην προβλέπεται παράλληλη άσκηση καθηκόντων), ώστε να προσαρμοστεί στα σημερινά δεδομένα όσον αφορά την εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) ΟΓΑ & ΕΛΓΑ
- Ο ορισμός ενός τουλάχιστον υπαλλήλου σε κάθε Δήμο με αποκλειστική απασχόληση σε θέματα ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) ΟΓΑ & ΕΛΓΑ ο οποίος να αμείβεται από τους αντίστοιχους φορείς
- Η ανάληψη από τον ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) ΟΓΑ & ΕΛΓΑ όλων των οικονομικών υποχρεώσεων του και άμεση καταβολή στους Δήμους του αντίστοιχου αντιτίμου λειτουργικών δαπανών
- Η χορήγηση από τον ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) ΟΓΑ & ΕΛΓΑ του απαιτούμενου εξοπλισμού (ηλεκτρονικοί υπολογιστές και προγράμματα, γραφική ύλη κ.λπ.)
- Η δημιουργία κοινής ομάδας Εργασίας με εκπροσώπους του ΕΦΚΑ (ΟΓΑ) ΟΓΑ & ΕΛΓΑ της ΠΟΕ- ΟΤΑ και της ΚΕΔΕ, η οποία θα εξετάσει τα προβλήματα που έχουν ανακύψει
- 5. Για τη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος η ΚΕΔΕ διεκδικεί, επιπλέον των ανωτέρω, δύο άμεσες παρεμβάσεις:**
 - **Τροποποίηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της Δράσης 4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων – ΠΑΑ 2014-2020»**
 - **Εξασφάλιση των επιπρόσθετων κονδυλίων για την συνολική κάλυψη πληρωμών του Μέτρου 13 “Εξισωτική Αποζημίωση” της νέας Προγραμματικής Περιόδου**

Προστασία περιβάλλοντος και αειφόρος ανάπτυξη

Τα ζητήματα του περιβάλλοντος και οι αρμοδιότητες των Δήμων σ’ αυτά αποτελούν διαχρονική παράμετρο που προσδιορίζει και προδιαγράφει μια ανάπτυξη με αειφόρο χαρακτήρα και με ενίσχυση των όρων ποιότητας ζωής στους Δήμους της χώρας.

Με αυτά τα δεδομένα, οι διεκδικήσεις της Αυτοδιοίκησης και οι προτεραιότητες κατά τομέα εστιάζονται στα εξής:

Διαχείριση - Ανακύκλωση

Η ΚΕΔΕ εμμένει στην ανάγκη να προσδιοριστεί ένα πλαίσιο αρχών και στόχων, έτσι ώστε οι ΟΤΑ Α΄ Βαθμού να επιλέγουν το κατάλληλο (και αποδεκτό) μοντέλο συλλογής. Επίσης ζητά διασφάλιση επάρκειας των πόρων και επιτάχυνση διαδικασιών υλοποίησης των έργων διαχείρισης.

Υδάτινοι Πόροι

Ολοκλήρωση των μεγάλων αντιπλημμυρικών έργων και έργων συλλογής (φράγματα, έργα ανάσχεσης, ταμιευτήρες κ.τ.λ.).

Επίσπευση των διαδικασιών από τους συναρμόδιους συναρμόδιους φορείς (ΚΑΠΕ, Τ.Π.&Δ.) για μείωση ενεργειακού κόστους των ΔΕΥΑ, και απόκτησης προοπτικής παραγωγής εσόδων απαραίτητων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς τους.

Υγρά απόβλητα

Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών και πόρων του ΕΣΠΑ για ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση του νερού από τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων.

Επιτάχυνση εφαρμογής του προγράμματος κάλυψης με δίκτυα και μονάδες επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς Γ΄ προτεραιότητας στη βάση της Προγραμματικής Σύμβασης ΥΠΕΣ-ΥΠΕΝ-ΥΠΟΙΚ.ΑΝ-ΚΕΔΕ-ΕΝΠΕ-ΕΔΕΥΑ, και την επιτάχυνση εφαρμογής του Ειδικού Επιχειρησιακού Σχεδίου. Θέσπιση ευέλικτου θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης, χρηματοδότησης και λειτουργίας των μικρών εγκαταστάσεων διαχείρισης υγρών αποβλήτων σε μικρούς οικισμούς Ι.Π. <2.000 κατοίκων ως νέα κατηγορία Δ΄ προτε-

ραιότητας.

Εκπόνηση από κάθε Δήμο ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης Υγρών Αποβλήτων.

Κλιματική αλλαγή

Προτυποποίηση σχεδιασμού και ωρίμανση των έργων παρεμβάσεων αντιμετώπισης ή μείωσης των επιπτώσεων φαινομένων που οφείλονται στη κλιματική αλλαγή, διαφοροποιημένα με κριτήρια χωρικά, γεωμορφολογικά, πληθυσμιακά και κλιματολογικά.

Ενεργειακά θέματα

Η αποτίμηση των έργων και δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης των εγκαταστάσεων και λειτουργιών των Δήμων.

Ενεργειακή ταυτότητα όλων των δημοτικών κτιρίων και επιτάχυνση των προσκλήσεων του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τις δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΡΑΑ+ΠΕΠ).

Οριζόντια τεχνική υποστήριξη των Δήμων για την ταχύτερη προετοιμασία και ορθολογικότερη αξιοποίηση του θεσμού του VIRTUAL NET METERING. Η αξιοποίηση κεφαλαίων της Ε.Ι.Β και του Ε.Ι.Φ, η άντληση κεφαλαίων, μέσω έκδοσης δημοτικών ομολόγων, αλλά και των συμπράξεων με συγκεκριμένο πλαίσιο, έλεγχο και όρους υγιούς ανταγωνισμού, θα μπορούσε να έχει καταλυτικό ρόλο στην εδραίωση της παρουσίας και της επιτυχίας των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Πράσινοι Πόροι - Πράσινο Ταμείο

Θεσμοθέτηση μιας διακριτής ΣΑΤΑ για τους Δήμους (Πράσινη ΣΑΤΑ), η οποία σε συνδυασμό με την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που διατίθεται στους Δήμους από τα προγράμματα της Κοινωνικής Εργασίας, να μπορεί να καλύψει την ανάγκη για έργα περιβαλλοντικής αναβάθμισης αστικών κυρίως περιοχών.

Η επεξεργασία και κατάθεση μιας τεκμηριωμένης πρότασης για αξιοποίηση των προγραμμάτων του Πράσινου Ταμείου από τους φορείς της Αυτοδιοίκησης.

Οι δήμοι αναλαμβάνουν τη διοίκηση του τοπικού κοινωνικού κράτους

Οι δήμοι, ως γνήσιος θεσμικός εκφραστής ενός νέου Κράτους Κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής, έχουν αποδείξει έμπρακτα ότι, στηρίζουν και υλοποιούν σειρά κοινωνικών προγραμμάτων και δράσεων με κύριους αποδέκτες των πολύτιμων αυτών υπηρεσιών τους, το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού της χώρας.

Η ΚΕΔΕ επισημαίνει ότι, αν και οι κοινωνικές δαπάνες ως προς το ΑΕΠ της γενικής κυβέρνησης είναι μεγαλύτερες του αντίστοιχου μέσου Ευρωπαϊκού όρου, οι πολίτες λαμβάνουν πενήχρα αποτελέσματα σε σχέση με τους ευρωπαίους πολίτες, κυρίως γιατί η χρηματοδότηση διαχέεται σε ενδιάμεσους κυβερνητικούς και μη φορείς, αλλά και γιατί οι στόχοι της κοινωνικής πολιτικής, επηρεάζονται από παράγοντες όπως οι πελατειακές σχέσεις.

Για το λόγο αυτό η ΚΕΔΕ απαιτεί: Το σύνολο της κοινωνικής πολιτικής, με τους αναλογούντες πόρους και το αντίστοιχο προσωπικό, να περάσει στους δήμους.

Η διεθνής εμπειρία και οι διεθνείς μελέτες συνηγορούν σε ένα δεδομένο:

Η αποκέντρωση δεν είναι μόνο αίτημα της ΤΑ, είναι πριν από όλα αναπτυξιακή προϋπόθεση.

Προκειμένου οι Δήμοι να αναλάβουν τη διοίκηση του Τοπικού Κοινωνικού Κράτους, εκτός από τη μεταφορά των συγκροτημένων δομών και των αρμοδιοτήτων θα πρέπει:

Να διασφαλισθεί η διατηρησιμότητα όλων των Κοινωνικών Δομών και Υπηρεσιών από Ευρωπαϊκούς και Εθνικούς πόρους.

- Με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και με Εθνικούς πόρους να κατασκευασθούν οι νέες τοπικές Κοινωνικές Υποδομές (Παιδικό σταθμοί, ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ-ΜΕΑ, Κ.Η.Φ.Η., κ.λπ.), με δικαιούχους τους Δήμους και τα Νομικά πρόσωπα αυτών.

- Η εφαρμογή όλων των Κοινωνικών Προγραμμάτων σε τοπικό επίπεδο να υλοποιείται από τον αντίστοιχο

Δήμο, ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις από διαδημοτική συνεργασία ή σε συνεργασία με άλλους τοπικούς και κοινωνικούς φορείς υπό την αιγίδα του Δήμου.

- Την διασφάλιση της συγχρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς ή εθνικούς πόρους όλων των Κοινωνικών Δομών/ προγραμμάτων της Αυτοδιοίκησης α' βαθμού με ταυτόχρονη διασφάλιση απασχόλησης του υφιστάμενου προσωπικού.
- Να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα όλων των Κοινωνικών Δομών και υπηρεσιών από Ευρωπαϊκούς ή και εθνικούς πόρους και μέσα από την ορθολογική αξιοποίηση αυτών.

Όσον αφορά τα θέματα της **Πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας** και προαγωγής της Υγείας προτάσεις μας είναι:

- Η ουσιαστική αποκέντρωση των υπηρεσιών υγείας μέσα από την δημιουργία μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας σε τοπικό επίπεδο.
- Η θεσμοθέτηση της λειτουργίας των Δημοτικών Ιατρείων και Φαρμακείων με την πιστοποίηση τους ως Δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.
- Η συμβασιοποίηση των Δημοτικών Ιατρείων ως Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας με το ασφαλιστικό σύστημα.
- Η διασφάλιση της λειτουργίας των 76 Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας με την διατήρηση και βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.

Αναφορικά με την συγκρότηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (Τ.Ο.Μ.Υ.), η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι, έπρεπε πρώτα να έχει υπάρξει ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε συνδυασμό με την ενίσχυση των ήδη υπάρχοντων δομών Υγείας, ο οποίος θα αμβλύνει τις οποιεσδήποτε δυσλειτουργίες που προκαλούνται από τον πολυκερματισμό και την έλλειψη συντονισμού των δομών αυτών.

Για τα Άτομα με Αναπηρία:

- **Επιβάλλεται να υπάρξει κεντρικός σχεδιασμός από την κυβέρνηση προκειμένου να ληφθεί μέριμνα για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής που θα διευκολύνουν την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.**
- **Δημιουργία Κέντρων Αποκατάστα-**

σης και Κέντρων Αυτόνομης Διαβίωσης.

- **Δημιουργία Ειδικού Προγράμματος** για τη διαμόρφωση όρων και προϋποθέσεων προσβασιμότητας και κοινωνικής ένταξης των ΑΜΕΑ.
- **Δημιουργία στεγών αυτόνομης διαβίωσης για τα ΑΜΕΑ.**

Θεσμοθέτηση του ρόλου των ΟΤΑ στον «Χάρτη Απασχόλησης»

Η ΚΕΔΕ κρίνει αναγκαία τη θεσμοθετημένη περιγραφή του ρόλου των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, στο «Χάρτη της Απασχόλησης» της Χώρας.

Πιο συγκεκριμένα προτείνει:

- Λειτουργία Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Απασχόλησης σε κάθε Δήμο, που δύναται και επιθυμεί να αναπτύξει.
- Μεταφορά των Γραφείων του ΟΑΕΔ που είναι κωροθετημένα σε τοπικό επίπεδο στους Δήμους.
- Απονομή ρόλου Συντονιστού Εταίρου στους Δήμους, σε κάθε πρωτοβουλία που στοχεύει στην αντιμετώπιση των αναγκών απασχόλησης σε κάθε τόπο.
- Για τα Προγράμματα Απασχόλησης του ΟΑΕΔ ζητά στους δικαιούχους των προγραμμάτων να εντάσσονται όχι μόνο τα ΝΠΙΔ αλλά και οι Κοινωνικές Επιχειρήσεις των ΟΤΑ ή και τα ΝΠΔΔ αυτών.
- Συμμετοχή της ΚΕΔΕ στον Εθνικό

κό Διάλογο για την Απασχόληση με προτάσεις υλοποιήσιμες και ρεαλιστικές, για τα Τοπικά Σχέδια Απασχόλησης.

Για τα Προγράμματα Κοινωνικών Εργασιών η ΚΕΔΕ ζητά την επίσηυση των διαδικασιών έναρξης των προγραμμάτων με δεδομένους τους μέχρι τώρα αργούς ρυθμούς υλοποίησής του.

Για την Κοινωνική Οικονομία η ΚΕΔΕ προτείνει:

Η δημιουργία «εργαλειοθήκης» για την καλύτερη διαχείριση και ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας, πρόβλεψη mentoring και training για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις. Ανοικτά παραμένουν τα ζητήματα που αφορούν στις Δημόσιες Συμβάσεις με τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις, στη συμμετοχή των Νομικών Προσώπων των Ο.Τ.Α. στο πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας, και πρωτίστως το κορυφαίο θέμα της άμεσης χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Κοινωνικής Οικονομίας.

Αξιολόγηση αρμοδιοτήτων, αναμόρφωση και απλοποίηση της νομοθεσίας

Στον τομέα της εκπαίδευσης η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι, πρέπει να γίνει αξιολόγηση αρμοδιοτήτων των δήμων, αναμόρφωση και απλοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, η οποία πρέπει να μετεξελιχθεί από συγκεντρωτική σε αποκεντρωτική – αυτοδιοικητική.

Εκτιμά ότι, η μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών, μέσω του Νόμου 3852/2010 «Καλλικράτης», δημιούργησε προβλήματα στους Δήμους, οι οποίοι λειτουργούν σε ένα διαφορετικό διοικητικό πλαίσιο. Η άσκησή τους μετέτρεψε τους Δήμους στον τελικό κρίκο μιας διοικητικής αλυσίδας, με σχεδόν κανένα περιθώριο αυτόνομης δράσης.

Ως εκ τούτου η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι απαιτείται αναμόρφωση και απλοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, που πρέπει να μετεξελιχθεί από συγκεντρωτική σε αποκεντρωτική – αυτοδιοικητική.

Μεταφορά αρμοδιοτήτων

Σε ότι αφορά στη λειτουργία των σχολείων η ΚΕΔΕ επισημαίνει ότι η ολοκληρωμένη διοικητική υποστήριξη και λειτουργία τους είναι κατακερματισμένη μεταξύ Σχολικών Επιτροπών, σχολικών φυλάκων, καθαριστριών που υπάγονται στους Δήμους, αλλά όχι σε ενιαία οργανωτική μονάδα και των λίγων γραμματέων – υπαλλήλων του Υπουργείου Παιδείας που απασχολούνται σε ορισμένα μεγάλα σχολεία.

Προτείνεται η ενιαία υπαγωγή των παραπάνω σε οργανική μονάδα ή νομικό πρόσωπο του Δήμου και η μεταφορά των γραμματέων στους Δήμους, με παράλληλη μεταφορά των σχετικών πόρων. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να αναμορφωθεί ριζικά ο τρόπος χρηματοδότησης των καθαριστριών των σχολείων και να καταργηθεί ο γραφειοκρατικός μηχανισμός που λειτουργεί στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ.

Δομές και λειτουργίες

Η ΚΕΔΕ υποστηρίζει ότι χρειάζεται επανεξέταση των οργάνων που λειτουργούν στους Δήμους και αφορούν την εκπαίδευση: **Δημοτικές Επιτροπές Παιδείας και Σχολικές Επιτροπές**. Προτείνονται συγχωνεύσεις / ανάληψη ορισμένων αρμοδιοτήτων από το Δημοτικό Συμβούλιο και δημοτικές υπηρεσίες ή περιορισμός τους. Σε ό,τι αφορά τις ΔΕΠ προτείνεται ενιαία **ΔΕΠ ανά Δήμο**, η οποία θα λειτουργεί ως ενιαίο εισηγητικό όργανο σχεδιασμού και πολιτικής προς το Δημοτικό Συμβούλιο για τις αρμοδιότητες παιδείας.

Σχολική στέγη

Για το θέμα της σχολικής στέγης:

- Απαιτείται Πρόγραμμα σχολικής στέγης με τρεις άξονες: Νέα σχολεία (ανάγκες με στατιστική τεκμηρίωση, μείωση μισθωμένων σχολείων), αναβάθμιση υπάρχοντων (Υπουργείο Παιδείας, Κτιριακές

Υποδομές Α.Ε.). Απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης για νέα σχολεία και κυρίως για επέκταση υπάρχοντων. Η διαδικασία αδειοδότησης αποτελεί αρμοδιότητα των κεντρικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, χωρίς κανένα λόγο των Δήμων και είναι απαράδεκτα χρονοβόρα.

- Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου πρέπει να περιλαμβάνεται η εκπόνηση πενταετούς προγράμματος για τη λειτουργία των σχολείων, τις επισκευές – συντηρήσεις και την οργάνωση των Ανοικτών Σχολείων. Σε πρώτη φάση προτείνεται η εκπόνησή του από τους μεγάλους Δήμους π.χ. άνω των 50.000 κατοίκων (που είναι το 20% του συνολικού αριθμού) ή με βάση τον αριθμό των σχολείων που λειτουργούν.

Δημοτικά νηπιαγωγεία

Η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθεί από το Υπουργείο Παιδείας, όχι μόνο λόγω έλλειψης κτιριακών υποδομών, αλλά και διότι αποτελεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η διοικητική μεταφορά των λειτουργούντων νηπιαγωγείων στους δήμους και να θεσμοθετηθεί η συγκρότηση των νέων νηπιαγωγείων από τους Δήμους. Τα νηπιαγωγεία θα λειτουργούν είτε στις υπάρχουσες κρατικές υποδομές, είτε στους παιδικούς σταθμούς είτε με την αξιοποίηση σχολικών κτιρίων που δεν λειτουργούν.

Επειδή η εν λόγω διοικητική μεταρρύθμιση, κατά την άποψη ορισμένων, προσκρούει στις συνταγματικές προβλέψεις, η ΚΕΔΕ θα την περιλάβει στις προτάσεις της για την αλλαγή του Συντάγματος.

Το Υπουργείο Παιδείας θα καλύπτει το λειτουργικό κόστος και η ΚΤ.ΥΠ. το κόστος εξοπλισμού και παιδαγωγικού υλικού. Τα δημοτικά νηπιαγω-

γεία θα τελούν υπό την εποπτεία των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και θα υποστηρίζονται από τους συμβούλους προσχολικής αγωγής.

Ανοικτά σχολεία

Προτείνεται η χρήση της δομής και των χώρων του σχολείου σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα κατά τις απογευματινές ώρες - Ανοικτά Σχολεία - να αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των Δήμων, σε συνεργασία με τον Διευθυντή του Σχολείου (χωρίς εμπλοκή κεντρικής / περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας).

Δια Βίου Μάθηση

Η ΚΕΔΕ επισημαίνει ότι το οργανωτικό μοντέλο που εφαρμόστηκε στο ΕΣΠΑ 2007-13 αποδείχθηκε αναποτελεσματικό και πολυέξοδο. Το νέο πρόγραμμα που έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2014 - 2020 έχει καθυστερήσει σημαντικά την έναρξή του. Προτείνεται η χρηματοδότηση μονάδων δια βίου μάθησης στους μεγάλους Δήμους άνω των 50.000 κατοίκων (το 20% των δήμων), με την υποχρέωση να εκπονήσουν τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης (προβλέπεται στη νομοθεσία). Για τους μικρούς και μεσαίους δήμους προτείνεται η χρηματοδότηση γραφείων δια βίου μάθησης στις ΠΕΔ.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Υπεύθυνος Έκδοσης:
Ευάγγελος Πάνου
Γενικός Διευθυντής ΚΕΔΕ

Συντακτική Ομάδα:
Ουρανία Σούλη, Φρόσω Ζαγορίτου

Σελιδοποίηση-σχεδιασμός:
Βούλα Ραιδεσανού

Εκτύπωση:
Δ. ΤΖΕΚΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Στρατάρχου Παπάγου 36, Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 76 655

